

Številka 3, februar 2014

NAŠ UTRIP
OBČASNIK iz MOTNIKA

Zasneženi februar 2013 v Motniku.

UTRIP V LETU 2013

Drage članice, spoštovani člani našega Podeželskega društva - Utrip pod lipo domačo.

Pred nami je tretja številka našega časopisa, ki nam v besedi in sliki predstavlja del aktivnosti našega društva. Leto hitro mine in ko se ozremo nazaj, bi marsikateri dogodek ostal kmalu pozabljen, če ne bi bil ohranjen na ta način. Je že tako, da so v poplavi različnih vesti iz vsega sveta dogodki v naši skupnosti skoraj neopazni, pa vendar je za naše skupno bivanje v skupnosti pomembno ravno to. Motnik ima zelo bogato zgodovinsko dediščino in bilo bi narobe če bi jo prepustili pozabi. Iz te dediščine lahko črpamo energijo za bodoče življenje na način, kot so to znali delati naši predniki. To pomeni, iskati identiteto. Mnogi v teh časih spoznavajo bogastvo življenja prejšnjih rodov, ko še ni bilo pohlepa, revolucij, maščevanja in življenja na tuj račun, ampak je druženje v kulturnem okolju pomenilo zadoščenje in izpolnitev duhovnih potreb. Želim si, da bi v naši skupnosti v polni meri prepoznali bogastvo tega izročila. Čutim, da lahko na ta način še največ naredimo za prihodnje rodove. Povežimo preteklost s prihodnostjo!

Ančka Podbevšek, predsednica društva

Spoštovani Motničani, spoštovani bralci!

Pred vami je nova številka časopisa »Naš Utrip, Občasnik iz Motnika«. Prihaja med vas z novimi dogodki, z novimi spomini in odstrtimi podobami. Tudi v tej številki so v sliki in besedi povzeta društvena dogajanja v letu 2013 in iz vsebine boste videli, da se je dogajalo kar veliko zanimivega. Posebej je spodbudno, da nam je uspelo v mesecu aprilu spet pripraviti zanimivo prireditev v čast farnega zavetnika sv. Jurija, v oktobru pa organizirati veliko in uspelo prireditev s častnimi gosti v spomin na prof. Franca Drolca, na njegovo delo, poezijo in zapuščino..

Ponovno vabim vse Motničane in člane Podeželskega društva – Utrip pod lipo domačo, Motnik, da se oglasite z zapisi o značilnostih tega kraja, o šegah in navadah nekoč in danes, predvsem pa spodbujam starejše Motničane, da se oglasijo s svojimi spomini na mlada in otroška leta. Prav tako priporočam, da pobrsKate med starimi slikami, da omogočite objavo v tem občasniku kakšnih najdenih in za Motnik ali okolico značilnih starih fotografij ter jih tako rešite pred pozabo.

Pod naslovom »Izbrskano iz spomina« je v tej številki objavljen drugi zapis spominov na Motnik in otroška leta, ki ga je prispevala prof. Jožica Senegačnik. Pod naslov »Odstрте podobe nekega časa« pa sem pripela nekaj fotografij o motniški poplavi v letu 1963 ter dodala nekaj zgodovine in fotografij, povezanih z mojo babico in prababico.

Predsednici društva Utrip ter vsem članom upravnega odbora se zahvaljujem za vse opravljeno dosedanje delo in pričakujem dobro sodelovanje tudi v bodoče.

Marina Drolc

Četrty občni zbor Podeželskega društva – Utrip pod lipo domačo, Motnik – 24. 2. 2013

V prijetni domači gostilni pri Flegarju je to popoldne potekal občni zbor članic in članov Podeželskega društva – Utrip pod lipo domačo iz Motnika, ki ga vodi Ančka Podbevšek. Zbor je vodil član Valentin Zabavnik, zbrane je pozdravil tudi kamniški župan Marjan Šarec. Na koncu so udeleženci lahko poskusili tudi eno od nastajajočih značilnih kulinarčno-turističnih jedi z območja naše občine – tuhinjsko velikonočno filo.

Udeleženci občnega zbora.

Valentin Zabavnik vodi občni zbor.

Tuhinjska velikonočna fila, ki so jo pri Flegarju pripravili posebej za to priložnost.

Ansambel Šus.

Na občnem zboru so bila obravnavana vsa poročila, predsednica društva Ančka Podbevšek pa je predstavila delo društva v letu 2012 in program za naslednje leto 2013. Med pomembnejšimi izpeljanimi projekti je bil tečaj prikaza obrezovanja sadnega drevja, pustna povorka, izdelovanje butaric, sodelovanje na pogostitvi ob kamniškem občinskem prazniku, predstavitev društva na stojnicah na kamniškem Glavnem trgu pod naslovom »Podeželje v mestu«, kulturno-družabno-glasbeno Nedeljsko popoldne na zelenici sredi Motnika, obisk pri pobratnem društvu v Bačkem Petrovcu v Vojvodini, gostovanje dramske skupine iz Križa, izdelovanje adventnega venčka, miklavževanje, novoletno motniško praznovanje in izdelava 220 božično-novoletnih daril za občino Kamnik. Valentin Zabavnik in Ančka Podbevšek sta se pred tedni udeležila tudi posebnega sestanka s slovenskim etnologom dr. Janezom Bogatajem, organiziral ga je Zavod za turizem in podjetništvo Kamnik. Na tem srečanju so nekateri kamniški gostinci, turistični delavci, etnologi in predstavniki podeželskih društev izbirali in določili 5 tipičnih domačih

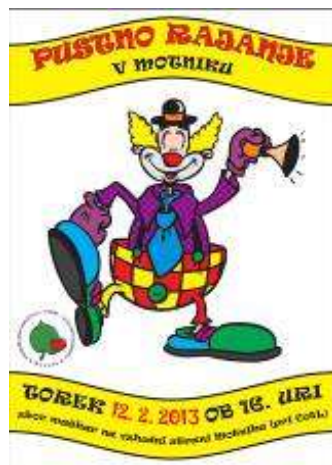
tradicionalnih jedi z območja kamniške občine. Izbrali so: velikoplaninski trnič, cesarski divjačinski golaž, tuhinjsko (velikonočno) filo, kloštrske kremne rezine (kremšnite) in »rušovci« (žganje z namočenimi vršički). Za tuhinjsko (velikonočno) filo je recept priskrbela gospa Ančka; izvira od njene stare mame iz Sel v Tuhinjski dolini. Tam so imeli gostilno, kjer naj bi po izročilu prespal tudi eden od avstrijskih cesarjev. Narejena je s kruhovim nadevom, ki ga sestavljajo še narezane suhe klobase, čebula, jajca... Tuhinjska fila se lahko postreže skupaj z okusnimi domačini klobasami in kislim zeljem.

Zbrane je, kljub ekstremno zimskim razmeram na cesti, prišel pozdravit tudi kamniški župan Marjan Šarec. Članica društva Marina Drolc je županu podarila knjigo z naslovom "Meseci globoke rose" njenega lani umrlega brata Franca Drolca, slavista, bibliotekarja, pesnika, pisatelja, prevajalca, prešernoslovca, urednika, sourednika in kulturnega delavca.

Za prijetno razpoloženje so na koncu občnega zbora poskrbeli glasbeno in pevsko nadarjeni mladi glasbeniki – ansambel Šus s pevkama.

Tekst in slike: arhiv društva, kamnican.si, M. Drolc.

Pustno rajanje v Motniku – 12. 2. 2013

Vesele pustne seme začenjajo svoj pohod po Motniku (levo).

Sprevod skozi trg in zabava pri gasilnem domu (levo spodaj).

Tudi letos se je, zdaj že tretjič, v okviru Podeželskega društva - Utrip pod lipo domačo iz Motnika zbrala skupina več kot trideset velikih in malih maškar na vzhodnem delu Motnika in se vesela podala na sprehod po trgu do gasilnega doma. Veselo družbo je s harmoniko spremljala gospa Mojca Razpotnik iz Zagorja, vsi pa so tako poskušali iz močno zasneženega Motnika pregnati zimo. Vesela družba se je razveselila toplega planinskega čaja in dobrot Flegarjeve gospodinje.

Pustne maske, njihove čarovnije in vragolije vseh udeležencev so lahko pričarale za vse nepopisno veselje in radost, niso pa mogle uresničiti Motničanom te želje, da bi se zaključilo neskončno pošiljanje velikih količin snega od zgoraj, saj so vse napovedi in prognoze napovedovale še dolgo zimo in polno sneženih kupov po trgu. So pa maskare obljubile, da jim bo drugo leto kaj takega gotovo uspelo in da bodo s svojo navihanostjo naslednjič priklicale milejšo zimo.

Tekst: M. Drolc, slike: motnik.net.

Predstavitev tipičnih »Okusov Kamnika« - 18. 3. 2013

Zavod za turizem in šport v občini Kamnik (ZTŠ) je v okviru projekta Okusi Kamnika, ki poteka pod okriljem Okusiti Osrednjo Slovenijo, predstavil tipične jedi z območja Kamnika.

V želji, da bi se tudi za območje Kamnika izoblikovala usklajena ponudba izbranih kulinarčnih posebnosti, so pri ZTŠ oblikovali strokovno komisijo, ki jo sestavljajo dr. Janez Bogataj, priznani etnolog, dr. Marija Klobčar, višja znanstvena sodelavka pri GNI ZRC SAZU, Janez Bratovž iz restavracije JB, **Podbevšek Ančka, predsednica Podeželskega društva Utrip**, Zabavnik Valentin, predsednik Sadjarsko-vrtnarskega društva Tunjice, Tomaž Vozelj, predsednik Društva kuharjev in slaščičarjev Slovenije, Marjana Cvirn, urednica revije Drobna, **Barbara Piskar, Gostilna pri Flegarju**, Primož Repnik, vodja Gostilne Repnik, in Janez Uršič iz restavracije Pri planinskem orlu.

Slike s predstavitve tipičnih jedi v Kamniku (zgoraj in levo spodaj).

Komisija je med jedmi, značilnimi za območje Kamnika, nekatere od njih so navedene v raziskavi »Gastronomija v regiji Osrednja Slovenija«, izbrala ožji izbor sedmih »kamniških« jedi.

Te so dopolnili še s širšim izborom jedi, ki imajo prav tako kulturno vrednost in predstavljajo mešanico med tradicionalno in sodobno kulinariko Kamnika. Izbrane jedi po eni strani predstavljajo celotno kamniško območje, po drugi strani pa označujejo njegove posamične enote in samo mesto Kamnik. Hkrati izbor jedi nakazuje tudi družbeno raznolikost kamniškega območja.

Tekst in slike: arhiv kamnican.si.

Izdelovanje butaric za cvetno nedeljo – 22. 3. 2013

Osem članic Podeželskega društva – Utrip pod lipo domačo iz Motnika se je zbralo in ponovno izdelalo 10 butar za cvetno nedeljo, pa tudi butaro velikanko, namenjeno za v cerkev sv. Jurija. Gre za običaj, ki ga društvo želi ohranjati.

Tekst in slike: Marina Drolc.

Prikaz obrezovanja drevja, tretje izobraževanje v Motniku – 23. 3. 2013

Podeželsko društvo – Utrip pod lipo domačo, Motnik je organiziralo že tretje izobraževanje – prikaz obrezovanja drevja, ki ga je tudi letos vodil Valentin Zabavnik iz Tunjic pri Kamniku. Kljub hladnemu vremenu so se udeleženci to soboto ob 9.00 uri zbrali najprej na vrtu pri Silvi in Marjanu Perko ter z zanimanjem poslušali in spremljali gospoda Tineta pri delu. Ta je udeležencem podal zanimive informacije o vzgoji dreves ter zbranim z žago, škarjami in z izurjeno roko predstavil, kako važno je spremljati in opazovati vsako posamezno drevo, nato pa se z obrezovanjem posvetiti vsaki krošnji na svoj način. V popoldanskih urah je gospod Tine nadaljeval že predlani začeto delo na Ilovki, ko je začel z redčenjem in obrezovanjem z namenom pomladiti stara drevesa. Tokrat je obrezal naslednje štiri jabolane in stare sorte: dva jonatana, voščenko in zlato prameno.

Obrezovanje na vrtu Silve In Marjana Perko.

Prilegla se je dobra potica in topel čaj.

Tekst in slike: Marina Drolc.

Lepo kulturno obarvano »Nedeljsko popoldne v Motniku« – 28. 04. 2013

Podeželsko društvo – Utrip pod lipo domačo, Motnik je ob prazniku sv. Jurija organiziralo v kulturni dvorani v Motniku prijetno popoldne z glasbenimi gosti. Nastopili so: citrar Tomaž Plahutnik s pevcem Janezom Majcenovičem, ženski pevski zbor Mekinjske cvetke, Tunjiški oktet in ansambel Dobra volja.

Kulturno popoldne je bilo organizirano v čast svetega Jurija, zavetnika motniške fare in velike cerkve. Predstavitve tega svetnika se je prepletala tudi v povezovalnem programu, ki ga je sestavila gospa Marina Drolc.

Dvorana kulturnega doma v Motniku.

Predsednica društva Utrip Ančka Podbevšek pozdravlja goste (levo), povezovalka programa prireditve Monika Pestotnik (desno).

Citarar Tomaž Plahutnik s pevcem Janezom Majcenovičem (levo), ženski peski zbor Mekinjske cvetke (desno).

Tunjiški oktet.

Ansambel Dobra volja.

Program prireditve v počastitev farnega praznika v Motniku, ki jo je lepo povezovala Monika Pestotnik, je združil melodije in pesmi vseh nastopajočih gostov. Med posameznimi nastopajočimi je Monika prebrala kratek zapis o sv. Juriju, o njegovem življenju in boju z zmajem ter osvetlila nekaj podatkov, ki jih o svetniku beležijo antični viri in knjiga Leto svetnikov. Še posebej se je želelo društvo Utrip s takim praznovanjem ozreti na nekdanje čase, ko so naši očetje in predniki takšne in podobne praznike, pesmi, petje in vaško druženje zelo spoštovali in jih imenovali z veliko začetnico. Utrip nekdanjega časa in vrednoto takega življenja pa z našim društvenim delovanjem želimo ohraniti in ga v največji možni meri prenesti na bodoče generacije.

Tekst in slike: arhiv kamnican.si, M. Drolc.

Kebelj - 9. 6. 2013

V nedeljo, 9. junija 2013 smo se člani društva Utrip odzvali vabilu pevske skupne »Pustrovžeki« iz Keblja pod Pohorjem in se ob 15.00 uri udeležili koncerta v njihovem domačem kraju. Na čudovito organiziranem koncertu so sodelovali: Oktet Lipa, Šentjurski muzikantje, Oktet planika, Pustrovžeki, skupina Cabaret in Poskočni muzikanti. Doživeli smo neverjetno lep sprejem domačinov in tako ponovno ugotovili, kako važno je prijazno druženje med društvi in sodelujočimi skupinami. Pevski skupini Pustrovžeki se člani društva Utrip lepo zahvaljujemo za prijazno povabilo.

Pevci »Pustrovžeki« (slika levo), člani društva Utrip na koncertu (slika desno).

Tekst in slike: Marina Drolc.

Premestitev motniškega župnika Franca Hočevarja – 26. 7. 2013

V petek, 26. 7. 2013 smo se farani Motnika po triintridesetih letih poslovili od dolgoletnega župnika Franca Hočevarja. Da bi gospod Hočevar po toliko letih odšel iz Motnika, v katerem je ljudi in okolje že dodobra spoznal in je z nami preživel toliko let ter da bi moral oditi iz fare, ki je skoraj mejila na njegovo rojstno faro, je bilo za nas Motničane skoraj neverjetno. Slovo je zato bilo toliko bolj grenko. Žal pa nam Bog ni obljubil življenja brez bolečine, ne smeha brez žalosti in ne sonca brez dežja. Dal pa nam je moč za preživetje, dal je tolažbo, ko jočemo, in dal nam je luč za na pot. Naj ta lepa misel velja gospodu Hočevarju tudi za moč na nadaljnji poti. Naj Bog še naprej bogati njegovo trdno vero in dobroto, naj mu Bog podeli miru in zadovoljstva v vsem, kar ga čaka. Hvala Bogu za takega župnika in njegovih triintrideset motniških let.

Gospod Franc Hočevar je kar 33 let odlično opravljal službo motniškega župnika, zato so bili farani Motnika ob njegovem odhodu pričakovano ganjeni. Župniku je ob odhodu spregovoril Primož Slapnik (slika levo), poslovili smo se tudi motniški cerkveni pevci (slika desno).

Tekst in slike: Marina Drolc.

Dobrodošlica novemu župniku v Motniku – 31. 7. 2013

Po odhodu župnika Franca Hočevarja na novo dolžnost smo v sredo, 31. 7. 2013 ob 19.00 uri, pozdravili v motniški cerkvi sv. Jurija novega župnika, gospoda Mirana Kelvišarja. Novi župnik prihaja v motniško župnijo z Unca pri Rakeku. Ob prihodu in ob njegovi prvi maši v motniški cerkvi sta mu izrekla dobrodošlico Motničana Primož Slapnik in Marina Drolc. Prvi pozdrav je veljal v imenu vseh faranov, drugi pa v imenu obeh cerkvenih zborov in tistih, ki se v rodni Motnik vračajo v tretjem življenjskem obdobju, ko lahko spet nekaj časa preživijo na svojih rodnih domačijah.

Obe dobrodošlici sta bili gospodu Kelvišarju izrečeni z željo, da bi se v Motniku dobro počutil in da bi tu ostal vsaj toliko, kot je v tem kraju opravljal božjo službo gospod Franc Hočevar.

*Primož Slapnik govori novemu župniku.
Tekst in slike: M. Drolc.*

Izlet na Kozjansko s tunjiškimi sadjarji – 31. 8. 2013

Vabilu sadjarskega društva iz Tunjic smo se odzvali tudi člani društva Utrip in se na sončno soboto udeležili izleta in strokovnega ogleda zavarovanega območja na Kozjanskem. V programu strokovne ekskurzije je bila multivizijska predstavitev travniških sadovnjakov, njihovih začetkov in Kozjanskega parka. Predstavili so nam primere dobrih praks, projektno delo, vzgojo sadik in prireditve Praznika kozjanskega jabolka. Ogledali smo si tudi drevesnico starih sort jabolk in kolekcijo matičnega nasada. Zapeljali smo se še na Bizeljsko, si ogledali turistično kmetijo Balon in največjo sadjarsko kmetijo v Sloveniji, Kmetijo Krošelj. Sadjarsko vrtnarskemu društvu iz Tunjic se društvo Utrip lepo zahvaljuje za povabilo na izlet.

Samotarska čebela, ki izletava že v marcu (levo), vzgoja sadik (desno).

Foto utrinki s Kozjanskega.
Tekst in slike: Marina Drolc.

Odkritje spominske plošče častnemu občanu Kamnika Viktorju Repanšku - 2. 09. 2013

Skupaj s predsednikom Krajevne skupnosti Kamnik-center Emilom Grzinčičem je tega dne župan Marjan Šarec odkril spominsko ploščo Viktorju Repanšku in s tem obeležil 100-letnico rojstva očeta slovenskih sort krompirja ter častnega občana občine Kamnik. Kamničan in ugledni strokovnjak, ki je svoje obsežno teoretično znanje uspešno prenašal v prakso, je za plodovite dosežke prejel vrsto priznanj in odlikovanj, med temi tudi ob tej priliki. Z odkritjem spominske plošče kažemo spoštovanje do dela, ki ga je Repanšek opravil v svojem življenjskem opusu.

V kulturnem programu so nam prepevale Ljudske pevke Predice. Ker pa je ime Viktorja Repanška tesno povezano tudi z organizacijo skavtov, saj je bil med pobudniki in organizatorji ustanovitve kamniške podružnice ali skavtskega stega, so se mu s svojim pevskim nastopom poklonili tudi kamniški skavti. **Za pogostitev je poskrbelo Podeželsko društvo Utrip - pod lipo domačo iz Motnika.**

Tekst in slike: arhiv kamničan.si.

OBJEM LJUBEZNI, DOBRODELNA PRIREDITEV – 22. 9. 2013

Podeželsko društvo Utrip iz Motnika je sodelovalo na septembrski dobrodelni prireditvi, organizirani za izgradnjo sirotišnice Loveable home in pomoč socialno ogroženim. Člani društva botrov otrok TWIMC so poslali lepo zahvalo po prireditvi **društvu Utrip, ki je tudi poskrbelo in pomagalo pri pogostitvi nastopajočih.** Društvo botrov otrok je prostovoljno in nepridobitno društvo ter vse stroške krije iz lastnih dohodkov. Vsi nastopajoči so se odrekli honorarju, zato je bila pomoč v obliki različnih ročnih izdelkov in pomoč pri pogostitvi vseh udeležencev toliko bolj dobrodošla.

*Tekst: M. Drolc,
slika: arhiv društva
Utrip.*

Srečanje s poezijo in zapuščino prof. Franca Drolca – Motnik, 6. 10. 2013

V nedeljo, 6. oktobra 2013, smo se zbrali v motniškem kulturnem domu, da bi obudili spomin na mojega brata, prof. Franca Drolca, na njegovo poezijo, na lektorsko in dolgo življenjsko pot po svetu, na literarno in kulturno delo in na njegovo zapuščino. Prireditvi so dali poseben pečat spoštovani gostje, gospod Tone Kuntner, gospod Marjan Šarec in gospa Marinka Mošnik, s katerimi smo predstavili bratove pesmi in pisano besedo. Zahvaljujoč vsem njim in občutenim besedam je bilo srečanje še posebej svečano. Po vstopnem govoru in življenjepisu je sledila poezija. Prebrali smo nekaj bratovih že objavljenih pesmi v izdajah - *Mladi Kamničan*, *Kamniški zbornik*, *Tribuna in Meseci globoke rose*, pa tudi neobjavljene pesmi, napisane v nižji gimnaziji na Vranskem, ki sem jih našla med dokumenti po njegovi smrti. Prebrali smo tudi nekaj prvih govorov iz Prešernovega gaja, kjer je brat dolgo let govoril ob pesnikovem grobu vsakega 7. februarja ob 17:30 uri. Po tem delu je sledila še projekcija originalne bratove dokumentacije, spričeval, slik in osebnih dokumentov, vso prireditvev pa je spremljal čudoviti zven citer izpod prstov mojstra in citrarja Tomaža Plahutnika.

*S predstavljeno zapuščino, s svojo slovenščino, s pesmimi, govori, rokopisi, objavami literarnih del, še posebej pa s popisom dolge življenjske poti po svetu v svoji zadnji knjigi »Meseci globoke rose« se moj brat tudi tokrat vrača »samo domov«, v svoj rodni Motnik, s priznanim nazivom zaslužnega kulturnega delavca. Moj brat Frane Drolc je umrl 1. aprila 2012 v Kranju in počiva na domačem, motniškem pokopališču. - **Nekaj foto utrinkov s prireditve (ob tekstu).***

Marina Drolc

Obiskovalci prireditve v motniškem kulturnem domu, 6. 10. 2013.

Izlet v Hrastnik, v Sevnico in na Lisco – 12. 10. 2013

Člani podeželskega društva Utrip - pod lipo domačo, Motnik smo se 12.10.2013 udeležili lepega izleta z ogledom Hrastnika, Sevnice in Lisce. Posebej zanimiv je bil voden ogled v steklarni Hrastnik, kjer nam je vodič predstavil zgodovino steklarne in nas popeljal tudi v del proizvodnje steklenic. Pot smo nadaljevali do Sevnice, si pod vodstvom lokalne vodičke ogledali lepo obnovljen sevniški grad ter v kleti gradu pokušali izvrstno vino in domačo salamo, narezano z ročno izdelano leseno salamoreznico. Zapeljali smo se tudi do vinske kleti Mastnak na posestvu Krakovo, občudovali vinograd, čudovito klet in ob degustaciji šampanjca, njihovih vin in domačega narezka izvedeli veliko zanimivega. Po programu smo se nato podali na visoko Lisco in v Tončkovem domu uživali ob dobrem kosilu. Vtisi s celotnega izleta in zanimivega izletniškega dneva so bili lepi in prijetni.

*Ogled steklarne Hrastnik.
Tekst in slike : Marina Drolc.*

Izletniki na dvorišču sevniškega gradu.

Izobraževanje – kulinarika - zdrav zajtrk in cvetlični aranžmaji

Pet članic društva Utrip se je v letošnjem aprilu, maju in oktobru udeležilo izobraževanja v Biotehniškem centru Naklo na Gorenjskem.

Raziskovalna in razvojna ustanova Biotehniški center Naklo, ki postavlja v ospredje občutek za naravo in skrb za urejenost okolja v sodelovanju z gospodarstvom, ima v okviru svojih programov tudi izobraževanje odraslih, naše članice pa so poslušale teme s področja kulinarike in cvetličnih aranžmajev.

Tekst in slika: Marina Drolc.

Lepa misel:

Naj sije sonce v vašem srcu tudi v primeru, da zunaj dežuje.

Blagoslov prenovljene kapelice v Motniku - 3. 11. 2013

Na zahvalno nedeljo je motniški župnik, gospod Miran Kelvišar, blagoslovil prenovljeno kapelico na vzhodnem delu Motnika. Kljub slabemu vremenu se je ob dogodku zbralo veliko domačinov, številne gospodinje pa so prispevale dobrote za druženje po blagoslovu. Pri obnovi kapelice so sodelovali domači mojstri, obnovo pa so finančno podprli mnogi donatorji ter tako propadajočo kapelico rešili pred propadom. Mladinski pevski zbor je zapel nekaj pesmi, zbrane pa sta nagovorili tudi Janja Boršič in Lea Bregar. Zahvala gre gospodu župniku, vsem, ki so kakorkoli pripomogli k celoviti obnovi kapelice pa iskrene čestitke.

Trg Motnik ima kar dve kapelici. Obe sta posvečeni Materi Mariji, stojita pa ena na vstopu v trg z vzhodne stani in druga na vstopu v trg z zahodne strani. Ob lepo vzdrževani kapelici na zahodni strani Motnika je danes zasijala v vsej svoji lepoti tudi Marija v prenovljeni kapeli vzhodnega dela trga. Ob tem dogodku ne gre prezreti tudi običaja v kraju in vloge, ki sta jo obe kapeli odigrali, preden je trg Motnik dobil mrliško vežico. Glede na veliko okolico in oddaljene zaselke, so svojci umrle prej pripeljali do najbližje od kapelic, od ene ali druge kapelice pa je nato sledil pogrebni sprevod z župnikom do motniškega pokopališča pri cerkvi sv. Jurija.

*Blagoslov obnovljene kapelice sv. Marije na vzhodnem delu Motnika.
Tekst in slike: Marina Drolc.*

Kostanjev piknik – 16. 11. 2013

Člani društva Utrip so se to soboto popoldne zbali v gostilni Flegar ob pečenem kostanju in prijetno pokramljali. Za postrežbo in pečene dobrote je poskrbela Betka Piskar, prijetno druženje pa se je raztegnilo v pozno popoldne.

Tekst: Marina Drolc, slika: Vera Piskar.

Miklavž v Motniku – 1. 12. 2013

V nedeljo, dne 1. decembra, je v dvorani kulturnega doma v Motniku obiskal dobri Miklavž motniške otroke. Glede na to, da je moral obiskati še veliko otrok, je s svojimi parkeljmi prišel v Motnik zelo zgodaj in obdaril čez petdeset tistih, ki so bili v tem letu zelo pridni. Pred prihodom dobrega moža so motniški Polžki nastopili v prijetnem programu z recitacijami in plesom, po glasnem vzklikanju pa so dobrega moža vendarle priklicali v dvorano in ga toplo pozdravili. Vsi otroci so se za lepa darila dobremu možu lepo zahvalili ter se v veselem razpoloženju od njega poslovili z obljubo, da bodo starše ubogali tudi v naslednjem letu in se skupaj z njimi veselili Miklavževega ponovnega obiska v Motniku. Ob zahvali dobremu možu Miklavžu za obisk motniških otrok, se društvo Utrip kot organizator druženja zahvaljuje tudi Krajevni skupnosti Motnik, ki je prispevala polovico potrebnih sredstev.

*Motniški polžki in Miklavž z njimi v motniškem kulturnem domu.
Tekst in foto: Marina Drolc.*

IZBRSKANO IZ SPOMINA

Spomine je v juniju 2009 zapisala prof. Jožica Snoj - Senegačnik, rojena leta 1925 v Jergovčevi hiši v Motniku in živeča v Ljubljani. Z njenim dovoljenjem objavljam spomine v našem lokalnem časopisu, pred tem so bili spomini objavljeni tudi že v Kamniškem zborniku.

O KRIŽNIKOVIH POTOMCIH IN STAREM MOTNIKU

Monografijo »Gašper Križnik in njegov čas« mi je posredovala njena urednica dr. Marija Stanonik. Za pomemben zbornik moje čestitke njej in vsem soavtorjem.

Mislím, da si je ta motniški rojak res zaslužil, da je njegovo življenjsko delo tako znanstveno obdelano in mu je s tem, poleg doprsnega kipa v Motniku, postavljen tudi »zapisan« spomenik.

Ob prebiranju te monografije, zlasti o Križnikovi rodbini in času proti koncu 19. stoletja in začetku 20. stoletja, so se mi porodili lepi mladostni spomini na moj rojstni kraj Motnik in druženje s Križnikovimi otroci. Pobrskala sem po svojih albumih in v povezavi s to knjigo odkrila še nekaj neobjavljenih fotografij. Dr.

Stanonikova me je spodbudila naj objavim fotografije in napišem svoje spomine, ki segajo v čas med obema svetovnjima vojnama.

V monografiji piše, da se je leta 1885 Gašper Križnik poročil s 14 let mlajšo Heleno Hribar, po domače Jergovčevo. Skromna Jergovčeva hiša (takrat Motnik št. 47) stoji za nekdanjim župniščem (tega so med drugo svetovno vojno požgali), tik ob potoku Motnišnice in le majhno dvorišče jo loči od Regulove hiše, ki leži tik ob glavni cesti, tja se je poročila Helenina sestra Frančiška (rojena 1866. leta).

Motnišnica je ob sušnem vremenu nedolžen potoček, a ko ob nalivih strne vse vode s Smolnika ter z Menine planine in njenega pogorja, naraste v grozeč hudournik. Ob eni takšnih poplav (verjetno leta 1894) je zalila to hišo tolikšna voda, da se je moja stara mama, ki se je prav tako rodila v tej hiši, noseča z mojo mamo, morala umakniti na krušno peč. Takrat je voda odnesla tudi svinjake s prašiči vred.

Motnišnica je delila Kranjsko od Štajerske. Jergovčeva hiša, kjer sem se leta 1925 rodila tudi jaz, leži na desnem bregu tega potoka. Ta del Motnika je prvotno pripadal Štajerski, Napoleon pa ga je priključil svojim Ilirskim provincam. Če me kdo vpraša, če sem Kranjica ali Štajerka, mu odvrnem, da sem po Napoleonovi zaslugi Kranjica.

Pri Jergovcu se je rodila tudi Helenina sestra Johana (leta 1870), ki se je poročila z učiteljem Ulrihom Konjarjem. K Jergovcu se je priženil tudi moj stari oče Janez Avbelj z Golčaja nad Blagovico. Poročil se je z mojo staro mamo Marijo (rojena 1860). Bil je edini ključavničar v vsej dolini. Popravljajal je ure na cerkvenih zvonkih. Bil je tudi predsednik gasilskega društva. V hribu nad vasjo so imeli majhno njivico, ki so jo s težavo obdelovali, saj so morali tja gor nositi gnoj kar v koših.

Zaradi stalne nevarnosti poplav je moja mama Jožefa Avbelj, poročena Snobj, Jergovčevo hišo prodala in v Mariboru, kjer je bil pri železnici zaposlen moj oče Franc, z njim zgradila novo hišo. Mamo je še vedno vleklo v njen rojstni kraj in zato sva se v počitnicah vračali tja. Takrat sva se veliko družili s Križnikovimi otroci: z Antonijo – Tončko, poročeno Karo (rojena leta 1888), s Terezijo – Rezko, poročeno Erjavec (rojena 1893) in z najmlajšo od Križnikovih otrok Marijo – Micko (rojeno 1899).

Stanovali sva pri Karotovi Tončki, ki je prenesla trgovinico svojega očeta Gašperja Križnika v nekdanj »Senicovo« gostilno (**slika št. 1**).

Slika 1: Karotova Tončka s sinom Franjem in bratrancem Gregorjem Hribarjem..

Tja so že prej hodili na počitnice, v glavnem na lov, gostje iz Hrvaške in celo z Dunaja. Iz Avstrije so dobili »lajerkosten« - avtomat, v katerega se je vrglo kovanec, da se je sprožil. Na vrtečih se valjih je bilo polno kovinskih igel, ki so ob drgnjenju dajale tako močan zvok, da se je tresla hiša. Seveda se je na te viže tudi plesalo. Na dvorišču, tik ob bregu Motnišnice je bilo postavljeno kegljišče in ob nedeljah se je zbralo veliko kegljačev. Za visoke goste je bil »ekstracimer« z lovskimi trofejami. Prav zato sem gospodinjo imenovala »ta rogata teta Tončka«.

Gotovo je Antonija – Karotova Tončka po svojem očetu Gašperju podedovala veliko genov: iteligentnost, sposobnost

trgovanja, iznajdljivost, živahnost. To se je manifestiralo tudi pri njenih otrocih. Trgovina je imela samo spredaj »pult«, zadaj pa police, na katerih so bila osnovna živila, kot moka, sladkor, sol, knajpova kava in še kaj. Nam otrokom so delali skomine »židani« bonboni v velikih steklenih kozarcih. Tudi nekaj bal blaga, kjer je prevladoval »cajg«, je bilo tam. Trgovina je bila ob nedeljah polna ljudi z okoliških hribov, ki so prišli tja po maši. Za denar je bilo hudo in ljudje so kupovali le najnujnejše. Če ni bilo kupcev, so včasih tudi nam otrokom dovolili, da smo se igrali pravo »štacuno«.

Najstarejša hči Pavla, poročena s potomcem prvega lastnika motniškega rudnika grofa Grutschreiberja, je bila učiteljica po raznih šolah, nazadnje tudi v Motniku. Tako lepo je igrala na citre.

Sin Franc Karo je bil direktor Delamarisa v Izoli. Slavko pa je bil v času Jugoslavije trgovski ataše na Švedskem, kasneje pa direktor Contala.

Gašperjeva hči Terezija (Rezka), poročena Erjavec, je kasneje živela v Ljubljani. Na motniškem ljudskem odru je velikokrat igrala zabavne vloge. Gotovo je njen igralski talent podedovala tudi njena hčerka Helena, poročena Medič, dramska igralka.

Slika 2: Križnikova najmlajša hči.

Najmlajša Marija (Križnikova Micka – **slika št. 2**) je bila v službi pri pisatelju Ivanu Tavčarju. Zaradi svoje sposobnosti in zanesljivosti je bila priljubljena tudi pri pisateljevi ženi Franji, ki ji je zaupala celo izbiro njihovih novih služkinj. Tudi pisatelj Tavčar ji je zaupal in jo na svoja stara leta pošiljal k mojemu stricu, profesorju biblije na Teološki fakulteti, dr. Andreju Snoju, po teološko literaturo. Več let je tudi gospodinjala pri pisateljevem bratu na Cetinju. Zdi se mi, da na fotografiji kaže veliko podobnost s svojim očetom Gašperjem.

Gašperjeve sinove pa je močno prizadela prva svetovna vojna. Gašper in Janez sta padla na frontah v Galiciji in na Soški fronti. Sin Peter je vojno preživel, a kot razberem iz kartice, ki jo je pisal moji mami leta 1915 iz Celovca, kjer se je po »hudi bolezni« zdravil, je verjetno bil ranjen na Soški fronti. Iz napisanega se čuti domotožje in upa, če ga Rusi ne bodo pobili, da bo prišel domov.

V monografiji je na strani 22 objavljena njegova fotografija s sestro Rezko in brati. Zadnja stran te kartice (monografija str. 110), ki naj bi bila objavljena kot primer Gašperjevega rokopisa, pa je komentirana napačno, saj je na njej dobro viden Petrov podpis. Gotovo pa bi kakšen grafolog našel veliko skupnih potez z očetovo pisavo. Peter je podedoval posestvo na Nadlislniku in imel tam številno družino. Na priloženi sliki je on in njegova žena s prvimi štirimi otroci (**slika št. 3**).

Križnikovi otroci so radi hodili z mojo mamo na Golčaj ob žegnanjih. Na **sliki št. 4** so slikani pred mežnarijo, ki je bila dom mojega pradedca Janeza Avblja. Večja je Križnikova Rezka, manjša Micka, zadaj njuna brata.

Slika 3: Križnikov sin Peter z ženo in prvimi štirimi otroci.

Slika 4: Križnikovi otroci.

Čeprav je Motnik majhen kraj, so imeli v letih pred prvo svetovno vojno in po njej dobro razvito kulturno življenje. Tega je vodil in podpiral župnik Plahutnik. Vedno je govoril, da je treba mladini dati tudi kulturo.

Slika 5: Igra iz leta 1912.

Ohranjenih imam več fotografij ljudskih iger, ki so jih igrali v okviru Izobraževalnega društva. Tu sta sodelovali tudi Križnikova Rezka in Micka. Igrali so na preprostem odru v majhni dvoranici. Včasih se je zaradi majhnega prostora pripetil kakšen smešen prizor. Križnikova Rezka je imela zabavno vlogo. Ko se je plazila pod mizo, ji je ušel neprijeten glas (pritajen prdec). Gledalci so ga seveda slišali in se začeli glasno smejati. Igralka se je znašla, se obrnila proti publiko in rekla: »Noben dohtar ga ne spravi nazaj«. Seveda je to povzročilo še večji krohot. Moj oče pa je v neki igri igral frančiškana. Vrvica rožnega venca, ki ga je nosil na habitu pa se mu je strgala in jagode so se skotalile med publiko.

Na fotografiji **št. 5**, igra iz leta 1912, je v drugi vrsti Rezka, ki kaže na svoj s čipkami okrašen predpasnik, tako, da sta se morali moja mama (s klobukom in sončnikom) in njena sosedka v prvi vrsti razmakniti.

Slika 6: Igra »Junaške Blejke«.

V igri »Junaške Blejke« je v prvi vrsti s klobukom in pahljačo moja mama, v zadnji, četrta z desne Križnikova Micka, druga z leve v zadnji vrsti pa bodoča Petrova žena z Nadlisnika. (**slika št. 6**)

Igro »Divji lovec« je režirala učiteljica Kandučeva, sestra Maroltove Tončke (na sliki tretja z leve – **slika št. 7**).

Imeli so tudi gospodinjske tečaje. Na **sliki št. 8** je prvi z leve v monografiji večkrat omenjeni učitelj Ulrih Konjar poleg njega pa župnik Ivan Plahutnik.

Šivanja in štikanja pa so se motniška dekleta in žene učile v Singerjevih brezplačnih tečajih (**slika št. 9**).

Slika 7: Igra »Divji lovec«.

Slika 8: Gospodinjski tečaj, udeleženci so ob mežnariji, v ozadju Madjarjeva hiša in cerkev.

Naj napišem še nekaj mojih spominov na Motnik v času mojih počitnic pred drugo svetovno vojno.

Slika 9: Udeleženke singerjevega tečaja.

Z velikimi ušesi sem prisluhnila pripovedovanjem o Gašperju Križniku in o motniškem priklenjenem polžu. O Gašperju Križniku pa sem si zapomnila le to, da so bili revni in da si je na hladnih jesenskih pašah grel noge v kravjekih. Verjetno se mu je že takrat prebudila želja po čevljih. O priklenjenem polžu sem radovedno spraševala, kje ga imajo. Napotili so me k staremu Kramarju, naj ga povprašam o tem. Znan je bil kot velik samotar in pustež. Zbrala sem pogum in ga šla vprašat. Kar izgubljeno sem se počutila v veliki temni veži, kjer sem naletela nanj. Surovo me je nagnal, ker je mislil, da sem se prišla norčevat iz njega. Vaščani pa so se mi smejali, ker so vedeli, kako me bo odpravil.

Po pripovedovanju starejših Motničanov sem izvedela, da se je sorodnik moje stare mame, z dekliškim priimkom Prešeren, in sicer »Klobčarjev stric« z istim priimkom, podal v Kranj obiskat pesnika Prešerna, kot svojega sorodnika. Ves razočaran se je vrnil in govoril: »Kaj neki bo ta revež, saj mi še za polč vina ni mogel dati«.

Moji najlepši spomini so z »gradu«.. Od starega grajskega poslopja so ostale samo razvaline, le lepa lokacija je ostala. Tukaj sem se v otroški fantaziji sprehajala po velikih sobanah in se družila z grajskimi gospodičnami. Od tu je prav lep razgled na gornji del trga in življenje na dvoriščih mi je bilo kot na dlani. Prav posebno dobro sem videla na Regulovo dvorišče, kjer je tekala s kakšnim škaфом moja drobna stara teta Regulka in kar slišala sem njen »artigata«, ko se je kaj ujezila.

Otroci smo preživeli veliko lepih uric, ko smo v Motnišnici packali, delali jezove in pregrade. Fant iz neke siromašne hiše je kar z rokami lovil majhne ribice »kapče«, ki so se skrivali pod večjimi kamni. Iz teh je naredil nekakšno ognjišče in jih kar na pol žive pekel in jedel. Meni se je njegovo početje tako gabilo, da ga nisem marala in se nisem hotela igrati z njim.

Od glavnega potoka vstran je bila speljana struga, ki je vodila vodo na žago, kjer so se rezali težki hlodi v bolj ali manj debele plohe in deske. Tako rada sem imela to

hitro tekočo vodo, ki je kar poskakovala proti svojemu cilju – žagi. V tej bistri vodi so ženske v vseh letnih časih prale perilo. Stepale so ga na plohih in spirale v vodi. Tudi moje plenice so se prale tam.

Kopali smo se v »tomfu« pod Mlinarjevim jezom. Joj, kako so nas pikali obadi.

Po borovnice smo hodili vsak s svojim »piskrčkom«. Glasno smo ukali in peli: »Mala Rovn, Velka Rovn, baranic je pa vse poln«. Da je bilo še bolj zabavno smo v »Rovn« dodali še –ri-: »Mala-ri-Rovn«, »Velka-ri-Rovn« -----. Gorje pa, če je kdo na poti proti domu padel in stresel polovico borovnic. Moral se je znajti in spodaj v »piskrček« natlačiti listje, na vrh pa borovnice.

Pred vsako hišo ob cesti je bila klopca. Proti večeru so se zbrali ljudje na teh klopcah, opazovali in opravljali mimoidoče, v glavnem pa peli lepe ljudske pesmi. Vsi so uživali v lepem in zvenečem baritonu Regulovega Franceljna. Pelo se je tudi na gradu, da se je razlegalo po vasi. Imeli so tudi zelo dober cerkveni zbor, ki ga je vodil organist Drolc. Ker je bil sposoben za vsa opravila doma in v cerkvi, so mu rekli »Kunde«. Njegova žena, teta Francka, pa je znala šivati tako lepe obleke. Pod njenim šivalnim strojem sem pobrala toliko lepih krpic za oblekce svojih lutk. Z mano sva hodili obiskovat še Franckino sestro, teto Mimo, na pošto, kjer je bila poštarica. V tej stavbi, kjer je bila pošta, je bila tudi žendarmerija. Čudila sem se starinskemu telegrafu. Zdela se mi je zelo »kunštna«, ker je znala iz nekakšnih pik in črtic razbrati sporočilo. Občudovala sem tudi njene vezenine. Na splošno so žene veliko vezle, saj v samem trgu ni bilo velikih kmetij. Skrbno pa so bili obdelani vrtovi in majhne njive, na katerih je bilo veliko preklastega fižola.

Slika 10: Motniška dekleta s šopki cvetja.

Spominjam se tudi veselice ob otvoritvi nove moderne šole pred sedemdesetimi leti. Slišala sem takrat pripombo tete Francke: »Pa take ukrógle vəkne ma«. Pač nekaj novega za Motnik. V času moje mame so tudi prirejali veselice, kjer so dekleta prodajale šopke cvetja (**slika 10**). Prva z leve je moja tetka Marija Avbelj, druga z leve motniška babica Jera Drolc, tretja z leve pa moja mama Pepca.

Motniška dolina se proti vzhodu odpira proti Savinjski dolini. Odtod je v manjšem obsegu seglo vanjo tudi hmeljarstvo. Od povsod so prihajali obiralci hmelja na lojtrskih vozovih in peli med potjo. Visoke hmeljevke so podrli na tla. Ženske so se zapodile med vrste, da bi si izbrale za obiranje najprimernejše in polne prekle, ovite s hmeljevo rastlino. Zelo so hitele z obiranjem, da bi bile merilne posode čim prej polne, saj so bile skromno plačane po številu nabranih posod. Tudi jaz sem šla pomagat obirat, a nisem bila zelo uspešna. Nekoliko mastni storžki so se mi lepili na dlani, ki so bile čisto grenke.

Motniška hrana je bila zelo skromna. Kot posebnosti se spominjam toplih kumar. Prežganju se doda stlačen krompir, zalije s krompirjevko in nazadnje doda surove, ožete kumare ter drobno narezano surovo čebulo in česen. Na koncu se še okisa in popopra. S to jedjo so postregli tudi obiralcem hmelja. Skoraj vsak dan, razen ob nedeljah, je bil na mizi »tenstan« krompir in dušena jabolka.

Res, življenje v takratnem Motniku je bilo preprosto, skromno, varčno, vendar pa neverjetno polepšano s pesmijo in igranjem ljudskih iger.

**Jožica Snoj Senegačnik, ki
hrani tudi vse originalne slike, priložene k spominom.**

**Lepa misel:
Srce je predal za spomine, vanj spravljamo vse, kar mine.**

ODSTRTE PODOBE NEKEGA ČASA

Vse fotografije, ki jih je priložila k svojim zapisanim spominom prof. Jožica Senegačnik v prejšnjem poglavju »Izbrskano iz spomina«, so neverjetni dokumentarni posnetki časa in dogajanja v Motniku nekoč. Pravzaprav bi vse slike spadale v to poglavje, v katerem želimo odstreti kakšno ohranjeno podobo iz starih časov in nekdanjega Motnika, a jih zaradi nepodvajanja podatkov puščam v prejšnjem poglavju. So pa fotografije, ki jih hrani avtorica gornjega prispevka in ki niso v monografiji o Gašper Križniku, za ohranjanje motniške kulture in zgodovine še posebej velikega pomena. V spominih Jožica Senegačnik omenja tudi Franciško Hribar-Regulj, sestro Lenke Hribar, Križnikove žene. **Frančiška Regulj** je bila moja stara mama po mamini strani, njeno sliko iz samskih let prilagam v tem delu. Zelo mlada je šla Franciška Hribar služiti, na koncu je služila v Gradcu pri gosposki družini, se vrnila domov in se 10.9.1900 poročila s Francem Reguljem. Fotografija je posneta v avstrijskem Gradcu, torej je nastala še pred letom 1900.

Posnetki o motniških igrah dokazujejo takratno močno kulturno življenje v kraju in kažejo kako zahtevne igre so v tistem času že igrali v Motniku. Leta 1910 je bilo v Motniku ustanovljeno takratno Slovensko katoliško prosvetno društvo, ki kot Kulturno društvo deluje še danes. Posebne omembe je vredna **slika št. 8**, ki prikazuje udeležence gospodinjskega tečaja. V prvi vrsti z leve sedi takratni dolgoletni motniški učitelj **Ulrik Konjar**, po rodu iz Smlednika, ki je v Motniku služboval kot učitelj 37 let do svoje upokojitve v letu 1925.

Frančiška Hribar-Regulj, moja stara mama.

Ob svoji 60 letnici je bil imenovan za častnega trškega občana, umrl je leta 1936 in je pokopan na motniškem pokopališču. Ob učitelju Konjarju sedi takratni motniški župnik **Ivan Plahutnik**, Ljubljčan (1878 - 1914), ki ima veliko zaslug za takratno pomembno kulturno življenje in izobraževanje v Motniku. Čas nastanka slike št. 8 ni znan, je pa gotovo nastala pred letom 1914, v katerem je župnik Plahutnik umrl. Na **slikah 5, 6, in 10** je mogoče razpoznati tudi mojo babico **Jero Bervar**, poročeno Drolc, ki je bila ob svoji mami Mariji Bervar tudi motniška babica in je umrla v novembru 1914. Da je na teh slikah res tudi moja babica po očetovi strani, sem ugotovila iz razgovora z Jožico Senegačnik in s primerjavo slik, priloženih k zapisanim spominom, s sliko Jere na motniškem nagrobniku. Priložena je tudi fotografija **št. 9**, kjer sedijo za stroji **Singer** udeleženske tečaja vezanja. Prva z leve sedi Vida Hribovšek, prva z desne »Vrbanovčeva« Tonka, v sredini njena sestra Ivanka, tretja z desne pa je moja mama Frančiška Regulj – kasneje poročena Drolc, ki je v tistem času že

Jera Bervar-Drolc, v igri »Junaške Blejke« (slika 6).

Jera Bervar-Drolc, slika z nagrobnika v Motniku.

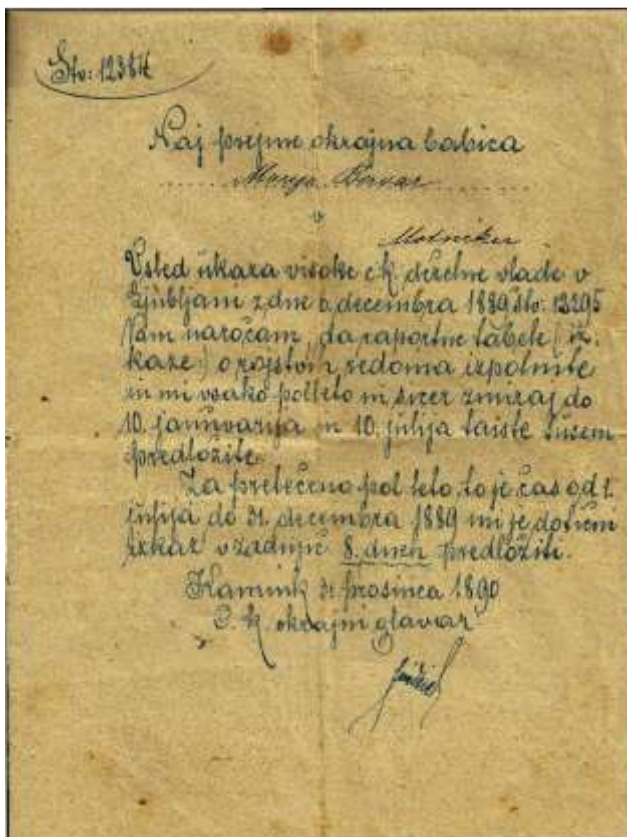
Ivan Plahutnik, nekdanji župnik v Motniku (veza slika 8).

opravila vse šiviljske in prikrojevalne modno-krojaške tečaje. Iz družinskega arhiva dokumentov vidim, da je leta 1927 že imela obrtni list in šiviljstvo v Motniku. Vezan prt, ki je na sliki pred njo, je še ohranjen pri naši hiši. Za vse stare in izvirne fotografije, priložene k spominom in pomembne za odstiranje podob nekega motniškega časa, se Jožici Senegačnik še posebej lepo zahvaljujem.

Marina Drolc,
dodane slike so iz foto arhiva Drolčevih.

MOJA PRABABICA, MARIJA BERVAR (13.12.1846 – 11.7.1914)

Marija Bervar, druga žena mojega pradedu Jožefa Bervarja, s katerim sta se poročila 21. svečana 1871 v Motniku in s katerim sta na novo, vezano na takratni hlev, dogradila današnjo hišo v Motniku številka 6, je bila tudi motniška babica. V tem zakonu se je rodilo osem otrok, prvorojena Franciška je umrla kmalu po rojstvu, drugorojeni Gertrudi – Jeri, mami mojega očeta, pa je oče Jožef Bervar pred smrtjo zapisal domačijo in grunt. Zgodba dveh motniških babic, matere Marije in hčere Jere je daljša in tragična za hčerko Jero ob porodu četrtega otroka v letu 1914, zato jo bom popisala kdaj kasneje v mojih spominih. Originalnih dokumentov o nastanku naše domačije je veliko, veliko je tudi pripovedi naše »tete Mice« o sestri Jeri, o starših, o domačiji, o drugih sestrah in bratih, ki so v mojem spominu še žive, zato jih bo treba nekoč res zapisati.

Poziv okrajnega glavarja motniški babici za pošiljanje raporta o rojstvih, 31. prosinca 1890.

Marija Bervar, motniška babica do julija 1914.

Marina Drolc, dodane slike so iz arhiva Drolčevih.

POPLAVA V MOTNIKU – AVGUST 1963

Priložene fotografije so bile posnete v avgustu 1963, ob veliki poplavi potoka Motnišnice celotnega trga Motnika. Že ob poplavi v letu 1955, ob neurju v letu 1963 pa dokončno, je narasla in deroča voda odnesla še preostale zapornice tudi ob jezovih znotraj strnjenega naselja Motnik, ob katerih je voda s struge ob jezovih nekoč poganjala usnjarska in mlinska kolesa ter nekdanje žage. Deroča voda je ob tej poplavi podrla tudi še preostali jez ob bivši Flegarjevi žagi, odnesla je velik del Regulovega vrta in njihov čebelnjak, obrežje struge pa je na tem delu Motnika

povsem spremenila. Škoda je bila ogromna, stez ob vrtovih na tem delu ni bilo več, odneslo je tudi brv ob Tomaževi hiši, ki ni bila nikoli obnovljena, in takratni župnijski trikotni zelenjavni vrt. Ostali smo tudi brez možnosti graditi dobre bazene ob motniških jezovih za poletno kopanje (»Mlinarjev jez«, »Flegarjev jez« ob sejmišču, »Tomf Podjasovnikom« - po motniško, op.M.D.), v katerih smo se vsi takratni otroci in mnogi starejši Motničani naučili plavat, med drugimi tudi moja mama.

Marina Drolc,
slike so iz foto arhiva Drolčevih, posnel jih je takrat Frane Drolc.

Misli:
Smo, kar mislimo, da smo.
Kjerkoli hodiš, nosi s seboj srce.
Življenje je iskanje, je potovanje brez razdalje.

Glasilo Podeželskega društva - Utrip pod lipo domačo, Motnik, predsednica: Ančka Podbevšek
Uredniški odbor:

- Ančka Podbevšek
- Petra Slapnik
- Marina Drolc

Vsi prispevki se objavljajo brez honorarjev.

Viri:, arhiv M. Drolc, arhiv društva Utrip, arhiv kamničan.si, arhiv motnik.net

Glasilo NAŠ UTRIP, OBČASNIK iz MOTNIKA si boste lahko ogledali tudi na internetni strani
www.kamničan.si, in www.motnik.net.

Občasnik je sestavila in oblikovala Marina Drolc.

Sliko na naslovnici, na str. 2 in zadnjo na str. 28 je posnela Marina Drolc

Tisk: Studio Dataprint